

Sjacheraar

Handelen zat er vroeg bij hem in. Al als kind had hij een goede hand van ruilen. Wat ome Nout uiteindelijk in handen kreeg, was in zijn ogen veel beter en prijziger dan wat hij ervoor in de plaats gaf. Van jongs af aan bracht-ie kranten rond, maaide hij het gras bij de burens en deed allerlei klusjes. Tegen een vergoeding uiteraard. Zij spaarpot was meestal goedgevuld. Eenmaal volwassen was-ie vertegenwoordiger, zat in de in- en export, stond op braderieën met producten die net op de markt waren. Later begon hij een winkel. Een supermarkt, een kleine wijksupermarkt. Met zoveel versproducten als mogelijk was. Hij tikte de vreemdste producten op de kop, vaak tegen de datum aan en daarom een stuk goedkoper. Hij wist eigenlijk overal wel aan te komen, hij had overal contacten. Een nieuwe ijskast of een fiets voor de kinderen kocht hij zonder veel moeite voor een veel lagere prijs. Waar het spul allemaal vandaan kwam, vroeg niemand. Wat had je eraan om dat allemaal te weten.

Ome Nout was getrouwd met tante Hennie, ze hadden twee kinderen die al regelmatig in de winkel meewerkten. Vakken vullen en zo. Ook tante Gerrie die haar halve leven al in het gekkenhuis zat, hielp twee dagen per week mee. Voor niets uiteraard. 'Dat is goed voor haar,' vond om Nout. 'Een soort arbeidstherapie. Anders zit ze daar maar pannelappen te haken. Dan kan ze toch beter hier in de winkel staan. Ome Nout was niet alleen een doorgewinterde sjacheraar, hij kon ook bijna elk gesprek naar zijn hand zetten en in zijn eigen voordeel kneden.

De familie had besloten dat ome Nout het best de bewindvoerder van tante Gerrie kon zijn. Hij zat in zaken en had er daardoor het meest verstand van, zeiden zijn broers en zussen, blij dat ze er zelf van af waren. De verduistering was klein begonnen. Toen zijn winkel even niet zo liep, leende hij wat van tante Gerries bankrekening. In de volste overtuiging dat hij het geld zo snel mogelijk terug zou storten. Maar de malaise in zijn winkel hield aan en het bedrag kwam nooit terug. Sterker, hij sluisde nu regelmatig bedragen door naar zijn eigen rekening. Het zou pas uitkomen als tante Gerrie dood ging en dat was nog ver weg, dacht hij. Maar tante Gerrie ging wel dood, heel plotseling. Ze zat dood in haar stoel.

Toen waren de rapen gaar. Op een snel belegd familieberaad moest hij met de billen bloot. Hoe had hij die arme vrouw zo kunnen bedonderen, iemand die niet goed was ook nog. Waarschijnlijk dacht de hele familie meteen aan de erfenis die ze zo misliepen, toch zo'n twintigduizend gulden die ze in het gekkenhuis had gespaard. Maar ja, oordeelde de familie - ook om tante Hennie te sparen - het kapitaal van tante Gerrie is en blijft weg. Daar valt weinig meer aan te doen. Dus zand erover. O nee, dat wilde ome Nout niet. Hij betaalde iedereen terug, riep hij. Iedereen kreeg waar-ie recht op had. Dat beloofde hij met zijn hand op zijn hart. Hij was een man van zijn woord. Maar zoals bij veel dan wel alles kwam ome Nout zijn belofte niet na. Na een eerste betaling van vijfhonderd gulden per stel, dat hij waarschijnlijk ook weer ergens had geleend, kwam er nooit meer iets. Hij kon het met zijn kwakkelende winkel waarschijnlijk ook niet betalen.

Tante Hennie had vol schaamte bij het familieberaad gezeten. Van de verduistering had ze niets geweten, maar ze stond er nu ook niet helemaal van te kijken. Ze kende ome Nout als de beste. Hoe vaak had hij haar niet gouden bergen beloofd die altijd uitbleven. Als ze jarig was kreeg ze stevast een cadeaubon van ome Nout. Niet een die je in kon wisselen, maar een zelf geschreven bon. Een tegoedbon stond er elke keer boven. Per jaar wisselden de toegezegde verjaarscadeautjes. Van een weekendje Ardennen tot een nieuwe stoel. Tante Hennie heeft nooit iets gekregen. Elk jaar zag ze hem weer aankomen met zijn zelfgemaakte cadeaubon.

Toen ze vijftig jaar waren getrouwd, pakte ome Nout echt uit. Op het familiefeestje kwam-ie binnen met een grote taart waarop vijftig gouden tientjes lagen. De monden van de gasten vielen open van

verbazing. Vijftig gouden tientjes, zo zeg. Nout liet zich nu toch wel van zijn allerbeste kant zien, vonden ze. Wat een cadeau. Hij steeg meteen een flink stuk in hun achting die door het gedoe met tante Gerrie niet veel meer voorstelde.

Toen tante Hennie de volgende ochtend naar beneden kwam, was ome Nout de deur al uit. De vijftig gouden tientjes waren ook weg. Later bleek dat ome Nout ze de vorige dag bij de bank had geleend en ze die ochtend weer moest terugbrengen. Met veel moeite en god weet welke beloften had hij ze een dagje meegekregen. Tante Hennie verwenste zichzelf omdat ze er weer eens was ingetrapt. Ze had na al die jaren toch beter had moeten weten, eens een sjacheraar, altijd een sjacheraar.